

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์พยาบาลใน
งานการพยาบาลผู้ป่วยทั่วไป จิตเวช จักษุ โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางคณินิจ พาณิชกระจำง

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ ดร. อรอนงค์ วิชัยคำ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.เรมवल นันท์สุภวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการในองค์กรต่างๆและ
นวัตกรรมทางการแพทย์ยังมีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการบริการพยาบาล การศึกษาครั้งนี้
เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์ในงานการพยาบาลผู้ป่วย
ทั่วไป จิตเวช จักษุ โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาปัจจัยองค์กรที่มีผลต่อการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์และข้อเสนอแนะในการพัฒนา
นวัตกรรมทางการแพทย์ โดยใช้แนวคิดของมาร์ตินส์และเทอร์บลองค์ (Martin's &
Terblanche,2003) ที่ศึกษาปัจจัยองค์กรที่มีผลต่อการพัฒนานวัตกรรม รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธี
ผสมผสาน ประกอบด้วย การศึกษาเอกสารและสารสนเทศ การสัมภาษณ์รายบุคคลและการประชุม
กลุ่มเพื่อระดมสมอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารทางการแพทย์จำนวน 14 คนและบุคลากรทางการ
พยาบาลจำนวน 12 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษา
สร้างขึ้นเองประกอบด้วยแนวคำถามสำหรับสัมภาษณ์รายบุคคลและแนวคำถามสำหรับการประชุม
กลุ่มเพื่อระดมสมอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่าในด้านกลยุทธ์ มีวิสัยทัศน์ พันธกิจและแผนกลยุทธ์ทั้ง โรงพยาบาล ฝ่าย
การพยาบาลและงานการพยาบาลผู้ป่วยทั่วไป จิตเวช จักษุ โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา ชัดเจน แต่ไม่มี
แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนานวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติ ด้านโครงสร้างผู้บริหารทางการแพทย์ให้

อิสระ และความยืดหยุ่นแก่บุคลากรทางการแพทย์ในการพัฒนานวัตกรรม ถึงแม้ว่าองค์กรจะมีโครงสร้างองค์กรที่เป็นลำดับขั้นและซับซ้อน แต่มีช่องทางที่บุคลากรพยาบาลสามารถเข้าถึงผู้บริหารทางการแพทย์ได้สะดวก แต่บางหอผู้ป่วยไม่มีทีมทำงานด้านการพัฒนานวัตกรรมที่ชัดเจน ด้านกลไกสนับสนุนให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม พบว่ามีการสนับสนุนด้านทรัพยากรที่จำเป็นในการพัฒนานวัตกรรม มีการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมและการเผยแพร่วัตกรรมยังไม่เพียงพอ ด้านพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม พบว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยให้โอกาสแก่บุคลากรทางการแพทย์ในการพัฒนานวัตกรรม และส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการทำงาน แต่เนื่องจากภาระงานมากและการจัดสรรเรื่องเวลาในการพัฒนานวัตกรรมยังไม่เพียงพอ และด้านการสื่อสาร พบว่า มีการใช้การสื่อสารทั้ง 2 ทาง แต่การสื่อสารไม่ได้เน้นเรื่องของการพัฒนานวัตกรรม

ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้บริหารทางการแพทย์สามารถนำไปปรับในการวางแผนการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมปัจจัยองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์ ชี้จุดปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนานวัตกรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

Independent Study Title Situational Analysis of Nursing Innovation Development in the
General, Psychiatric and EENT Nursing Section, Maharaj Nakorn
Chiang Mai Hospital

Author Mrs. Kanuengnit Panichkrajang

Degree Master of Nursing Science (Nursing Administration)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Orn-Anong Wichaikhum Advisor

Associate Professor Dr. Raymoul Nantsupawat Co-advisor

ABSTRACT

Innovation is an important tool for products and services development in organizations, and nursing innovation is necessary for nursing service quality development. This study was a situational analysis of nursing innovation development in General, Psychiatric and EENT Nursing Section, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital. The objectives of this study were to examine organizational factors that affect nursing innovation development and provide suggestions in nursing innovation development by using Martins and Terblanche's (2003) concept. Data were collected using mixed methods including documentary and information review, individual interview and brainstorming group discussion. The purposive sample included 14 nursing administrators and 12 nursing personnel. The instruments consisted of individual interview guidelines and brainstorming group discussion questions, which were developed by the researcher. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The results revealed as follows: For *strategy*, vision, mission and strategic plan of the hospital, nursing division and the General, Psychiatric and EENT Nursing Section were clear but there was no action plan of nursing innovation development for implementation. In terms of

Structure, nursing administrators permitted nursing personnel to have freedom and flexibility in developing nursing innovation. Although the structure was hierarchical and complicated, nursing personnel could freely access to nursing administrators, however, teamwork for nursing innovation development was not clear in some units. In *support mechanisms*, essential resources were supported but nursing innovation development trainings and innovation dissemination were not inadequate. For *behavior that encourages innovation*, it was found that head nurses provided opportunities for nursing personnel to develop innovation and encouraged good working climate; however, nurses had over-workload and insufficient time to develop nursing innovation. In terms of *communication*, two-way communication was used but communication of nursing innovation development was not emphasized.

The results of this study can be used by nursing administrators to develop managerial plans for promoting organizational factors that facilitate nursing innovation development and overcome barriers to innovation development.